

Fra: Frank Filip Østergaard [mailto:frankf.oestergaard@email.dk]

Sendt: 4. juni 2006 19:21

Til: Allan Niebuhr; Anne Baastrup; Anne-Mette W. Christiansen; Bente Dahl; Bjarne Laustsen; Britta Schall Holberg; Carina Christensen; Carsten Hansen; Charlotte Fischer; Christine Antorini; Elisabeth Geday; Ellen Trane Nørby; Frank Jensen; Hanne Severinsen; Kim Mortensen; Kirsten Brosbøl; Margrethe Vestager; Martin Henriksen; Per Clausen; Pia Christmas-Møller; Søren Krarup; Tina Nedergaard; Troels Christensen

Emne: henvendelse fra Fransk lærerforeningen

Den 4. juni 2006

Kære medlemmer af Folketingets uddannelsesudvalg

Vi henvender os til jer da vi i Fransk lærerforeningen har konstateret at fransk går voldsomt tilbage efter gymnasireformen på såvel stx som hhx. Vi har netop i april og maj måned gennemført en større undersøgelse af fagets situation på gymnasier og handelsskoler her i landet, omfattende årgang 1 fra 2004 og årgang 1 fra 2005 for at sammenholde elevtallet før og efter reformen. Undersøgelsen omfatter tæt på 100% af skolerne. Den er vedhæftet som bilag og også sendt til undervisningsminister Bertel Haarder. På stx er ændringerne i tallene fra før reformen til efter reformen beregnet som ændringer i franskelevers andel af det samlede antal elever (tal fra www.uddannelsesstatistik.dk). Den samlede ændring for stx er at godt hver fjerde elev havde fransk før reformen, mens kun godt hver sjette elev har fransk efter reformen. Billedet for hhx ligner det for stx. Dertil kommer at adskillige skoler tilkendegiver at antallet af franskelever i 1.g vil falde yderligere næste skoleår.

Det klare billede er mao. at fransk er ramt af en voldsom tilbagegang i Danmark efter reformen. Begynderfransk på stx og hhx har på landsplan og i både den østlige og vestlige del af landet en tilbagegang på 45-53%. Fortsætterfransk har i Vestdanmark en relativ tilbagegang på ca. 33%. Den samlede tilbagegang på landsplan for stx og hhx i antallet af begynder- og fortsætterfranskelever er på 35% eller mere. Dette billede ændres ikke af at enkelte skoler er gået frem eller af at den relative tilbagegang for stx fortsætterfransk i Østdanmark 'kun' er på 6%. Skolerne ser sig tilsyneladende nødsaget til at tænke i kortsigtede, driftsøkonomiske baner. I Frederikshavn og Tønder findes fransk ikke længere i 1.g, hverken på stx eller hhx. På hhx var der fransk på 51 skoler før reformen, efter reformen er tallet dykket til 36.

Må vi spørge: var det partiernes hensigt at svække andet og tredje fremmedsprog i det omfang vi kan konstatere? Hvis ikke, vil partierne tage skridt til at afbøde de negative virkninger for fremmedsprogene?

Man kunne forestille sig at årsagen til dykket er økonomisk. Den tidligere undervisningsminister, fru Ulla Tørnæs, gjorde det i sin redegørelse i Folketingets uddannelsesudvalg imidlertid klart at det var en forudsætning for de beregninger der lå til grund for aftalerne mellem staten og amterne at gymnasireformen ikke måtte bruges til at spare sproghold væk. Det skulle ikke være en sparereform, den skulle være udgiftsneutral. De ekstra sproghold der tidligere blev oprettet ift antallet af 1.g-klasser, skulle fortsat kunne oprettes. Må vi spørge: sker det?

Det er ødelæggende for bredden i de unges sproglige kompetencer at fransk rammes af en så voldsom tilbagegang. Det er nødvendigt at Danmark er helt fremme i den globaliseringsproces som vi er en del af. Fransk er et nødvendigt sprog i EU og et verdenssprog. Fransk åbner døren for de unge, både i deres arbejdsliv og i deres udsyn mod verden. Fransk er et springbræt til kommunikation med og forståelse, sprogligt og kulturelt, af Sydeuropa og i videre forstand af den latinske, romanske verden, men kompetencer i fransk har også en afgørende signalværdi i forhold til f.eks. den arabiske verden og Afrika.

Vi har således også i vort skolesystem med god grund den principielle - men desværre ikke reelle - valgmulighed for eleverne i 7. klasse (evt. 6.) mellem tysk og fransk hvorefter de kan vælge at gå videre med et af disse sprog på fortsættelsesniveau på f.eks. stx eller hhx. Tallene for tilmeldte elever i fransk til folkeskolens prøver viser samlet en lille stigning hvilket viser at interessen hos eleverne klart er til stede.

Vi er naturligvis fuldt opmærksomme på og respekterer at eleverne træffer et sprogvvalg, også et andet end fransk. Vor hensigt med denne henvendelse er derfor naturligvis heller ikke at man fra politisk hold skal forsøge at skubbe elever der ikke ønsker fransk, til at vælge det, men vi ønsker at gøre opmærksom på at mange elever der ønsker fransk, ikke kan få det.

Mange folkeskoler, ikke mindst i Vestdanmark, tilbyder ikke fransk, og elever med fransk fra folkeskolen risikerer ikke at kunne gå videre med sproget. Det er ødelæggende for fransk i Danmark at eleverne i folkeskolen alt for mange steder ikke kan få fransk, og at de unge mange steder løber ind i en blindgyde når de ikke kan fortsætte med fransk i gymnasiet eller på handelsskolen. Uddannelsessystemet på alle niveauer respekterer mao. ikke elevernes sprogvvalg, i særlig grad ikke de franskvælgende elevers. Spørgsmålet er: ønsker man fra politisk hold at en vis og ikke ubetydelig andel af en ungdomsårgang lærer fransk? Hvis det er tilfældet, mener vi at det er nødvendigt, for at elevernes samlede sproglige kompetencer kan udvikles, at de får lov til at arbejde med det/de sprog som de har størst interesse for, det være sig fransk, tysk eller andre sprog. Det er således for os at se vigtigt at studenterne, når en given årgang forlader stx og hhx, har opnået kompetencer inden for flere forskellige sprog da selve studiekompetencen ellers rammes.

Det er derfor vores klare opfattelse at det er til gavn for såvel de unge som for Danmarks muligheder i Europa og på verdensplan at der findes en bredde i de samlede sproglige kompetencer i en ungdomsårgang mht valg af fremmedsprog. Der er for os heller ikke tvivl om at gode franskkompetencer hos de unge vil ruste dem og dermed også landet til kreativt, fleksibelt og åbent at møde og være aktører i den øgede globalisering også i fremtiden hvilket også var en af intentionerne med gymnasireformen. Globaliseringen kræver opkvalificering, ikke dequalificering.

Den sproglige dequalificering som vi beklageligvis kan konstatere i stx og hhx kan, udover mangelen på tilbøjelighed til at oprette sproghold, være en konsekvens af en række af de bindinger der findes i gymnasireformen uden om andet fremmedsprog hvorved fortsættelsesprog A udelukkes, eller af de manglende krav til binding til andet fremmedsprog. Sprogligt orienterede elevers evner og interesser understøttes ikke da tredje fremmedsprog udelukkes som valgmulighed. Desuden begrænses synergieffekten mellem

almen sprogforståelse og andet fremmedsprog, når der gives skolerne mulighed for at udsætte sprogstart til januar, samtidig med studieretningsforløbet. Herved sker der en yderligere nedprioritering af sprogene.

Vi vil derfor opfordre jer til at være med til at gennemføre at det gøres obligatorisk for folkeskolerne at udbyde både tysk og fransk, og at det gøres obligatorisk for stx og hhx at udbyde tysk og fransk på fortsættelsesniveau, så de unge ikke løber ind i en blindgyde hvis de vil gå videre med et af disse sprog. Kun ved at sikre et sammenhængende forløb gennem skolesystemet får de unge mulighed for at få et solidt niveau i enten tysk eller fransk. Samtidig hermed bør sprogligt orienterede elever efter vores opfattelse gives langt bedre mulighed for at få et tredje fremmedsprog end tilfældet er med den nuværende udformning af gymnasireformen. Endelig må de bindinger der i dag gælder efter gymnasireformen, efter vores opfattelse revideres med henblik på ikke at blokere for fremmedsprogene, sådan som tilfældet er nu.

Med venlig hilsen,

Frank Østergaard,
formand for Fransklærerforeningen

arb.: Roskilde Katedralskole
privat: Bringetoften 25, 3500 Værløse
mail: frankf.oestergaard@email.dk